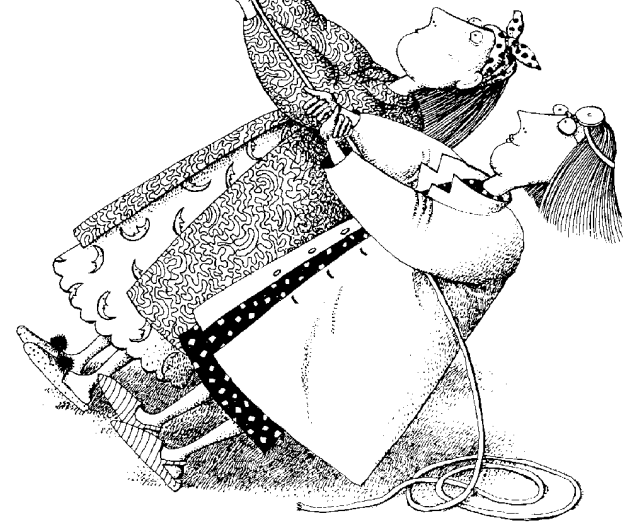
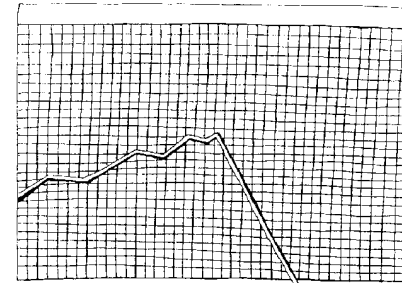




Riktade hälsosamtal / hälsounder- sökningar



Bakgrund

1940-talet

SOCIAL-MEDICINSK TIDSKRIFT



HÄFTE 10

TJUGOSJÄTTE ARGÄNGEN

OKTOBER 1949

*Från Svensk förenings för cardiologi sociala
utskott och Statistiska Forskningsgruppen vid
Stockholms högskola.*

STUDIER ÖVER HJÄRTKÄRLSJUK- DOMARNAS SAMHÄLLELIGA BETYDELSE I SVERIGE

I.

*Den svenska befolkningens dödlighet i cardio-
vasculära sjukdomar under åren 1911—1945.*

Av med. dr G. Björck och fil. lic. N. Blomqvist.

SAMMANFATTNING.

Under det att den totala dödligheten per 1.000 individer sjunkit 25 % från perioden 1911—1915 till perioden 1941—1944, har dödligheten i hjärt-kärlsjukdomar ökat med 67 %.

betydande omfattning. Medan de senaste decennierna haft att registrera stora framsteg på diagnostikens och terapins område i fråga om vissa av dem — forskningsuppgifter, vilka attraherat och i viss mån konsumerat ett stort antal av de invärtesmedicinskt intresserade läkarna — har den förebyggande vården och de organisatoriska problemen kommit i efterhand. Tanken

Ger levnadsvanorna hjärtinfarkt?

Lancet 20 jan 1951:126-9

MORTALITY FROM CIRCULATORY DISEASES IN NORWAY 1940-1945

AXEL STRØM

M.D. Oslo

PROFESSOR
OF HYGIENE

R. ADELSTEN JENSEN

M.D. Oslo

ASSISTANT PHYSICIAN,
INSTITUTE OF HYGIENE

UNIVERSITY OF OSLO

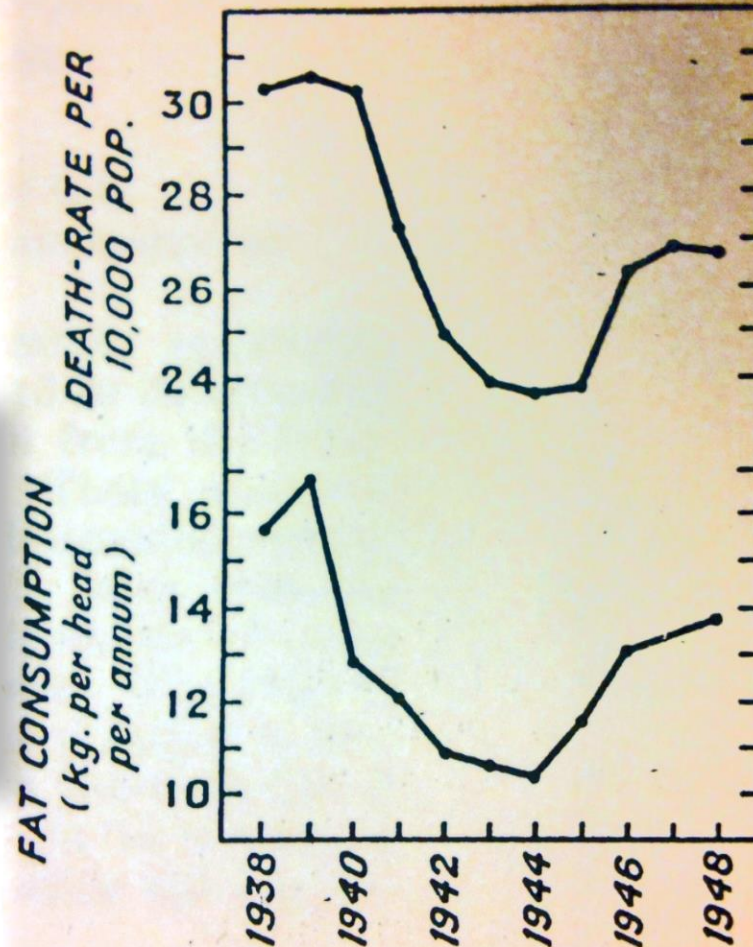


Fig. 4—Mortality from circulatory diseases, corrected for age; consumption of fat in form of butter, milk, cheese, and eggs.

1950-talet

"Seven countries I"

"Three countries"

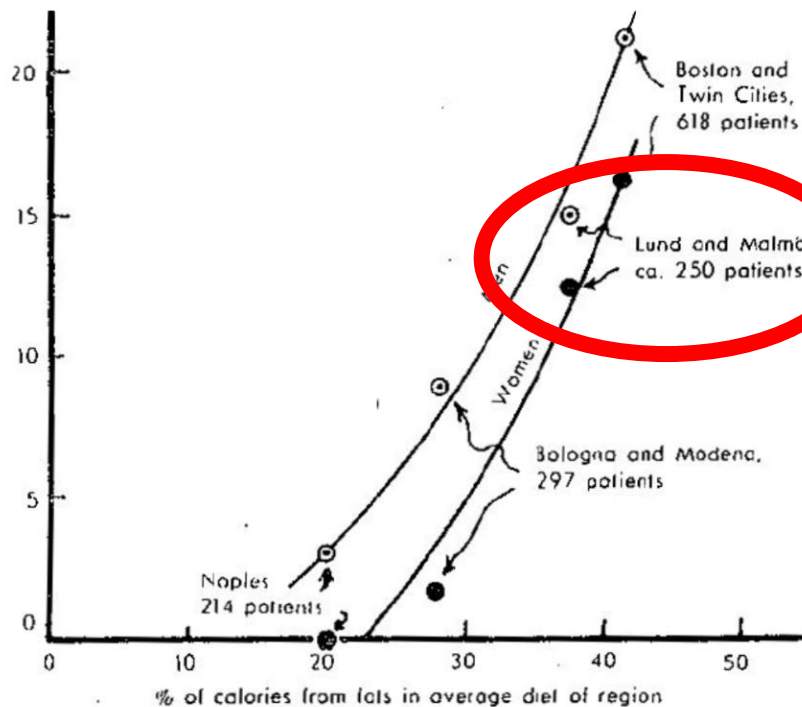
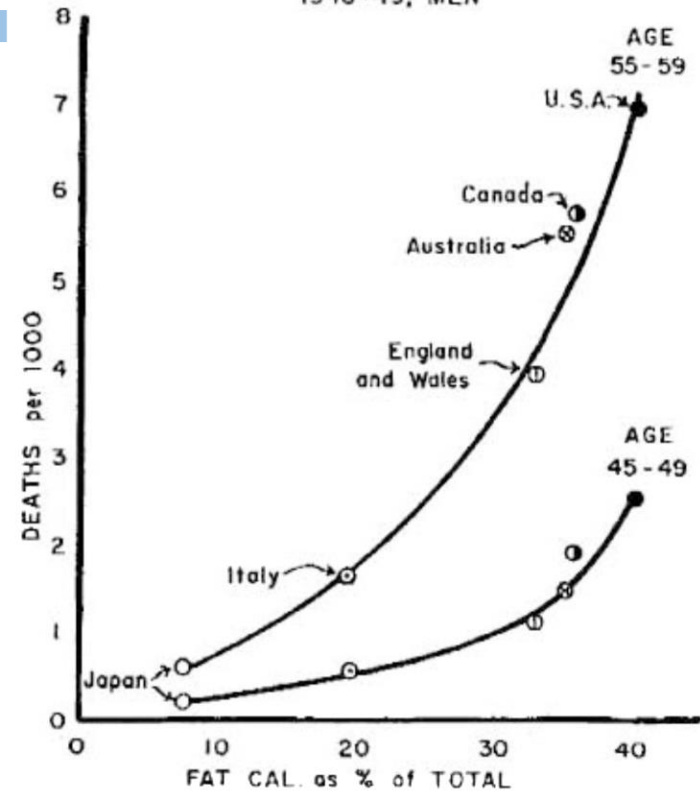


Fig. 1. Diet and degenerative heart disease.

Sources: Hospital surveys by WHITE, P. D., MALMROS, H., DOYLE, J. T., and BJÖRCK, G. Fat calories as percentage of total calories calculated and partially estimated from data supplied by the Nutrition Division, Food and Agriculture Organization of the United Nations.

DEGENERATIVE HEART DISEASE

1948-49, MEN



MEN Sverige hoppade av och deltog inte i 7 countries-studien

Lars Werkö:

- Primärpreventiva studier höll inte tillräcklig vetenskaplig kvalitet.
- Man trodde inte på idén.

1913 års män

Acta Medica Scandinavica. Vol. 177, fasc. 6. 1965

From Medical Service I (Head: Lars Werkö, M. D.), Sahlgren's Hospital, University of Göteborg, Sweden

**A General Health-examination of a Random Sample
of 50-year-old Men in Göteborg**

By

GÖSTA TIBBLIN, ELISABETH AURELL, HANS HJORTZBERG-NORDLUND, SVEN PAULIN,
LARS RISHOLM, HARALD SANNE, LARS WILHELMSÉN and LARS WERKÖ

Lars Werkö:
De svenska forskarna
satsade på
longitudinella
studier....

Kockumsstudien

Acta Medica Scandinavica, Vol. 179, fasc. 6, 1966

the Departments of Medicine of the University of Lund, at the Lund Hospital (then H. Malmros), and at the Malmö General Hospital (Head: J. Waldenström), and the Department of Medicine, Karolinska Institutet, at the Serafimer Hospital, Stockholm (Head: C. Björck)

**Coronary Heart Disease in a Population in
the South of Sweden**

By

G. BJÖRCK, G. BLOMQVIST, P. HALL, B. W. JOHANSSON, EVA LARSSON,
H. MALMROS, J. SIEVERS and B. SWAHN

In 1954, Keys, White, Malmros, Björck, Swahn et al. undertook a comparative study of the incidence of coronary artery disease within certain population groups in Naples, Italy, and Malmö, Sweden. The Naples sample was composed of steel workers, firemen, and members of the Rotary Club. The Malmö sample was made up of ship yard clerks and workers and firemen mainly from the Malmö Fire Department.

Material and methods

In 1954, invitations to participate in a "heart study" were sent out to certain labourers and clerks at Kockum's ship yard in Malmö, as well as to all firemen in Malmö, Hälsingborg, and Lund. The invitations mentioned the need for a detailed investigation of the frequency of coronary disease in a Swedish population, and the men were requested to volunteer for such a study. 464 persons accepted, 162 clerks and 152 labourers at the Kockum ship yard in Malmö, 150 firemen in the three other fire departments.

Finland valde en annan väg.

Inspirerade av bl.a
Seven Countries
studien* startades
Nordkarelen-
projektet 1972.



*Keys A (Ed). Coronary heart disease in seven countries. *Circulation*. 1970 Apr;41(4 Suppl):I 1-200.

En rad USA-program startade under tidigt 80-tal



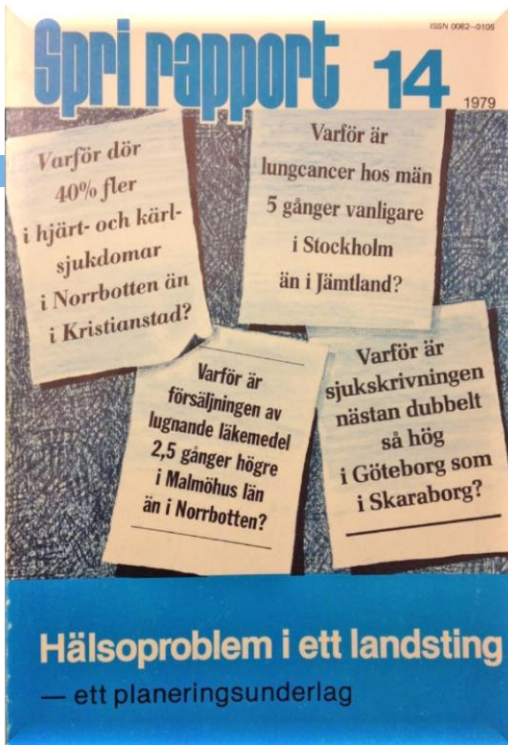
STANFORD
UNIVERSITY



I Sverige gav datorer nya möjligheter

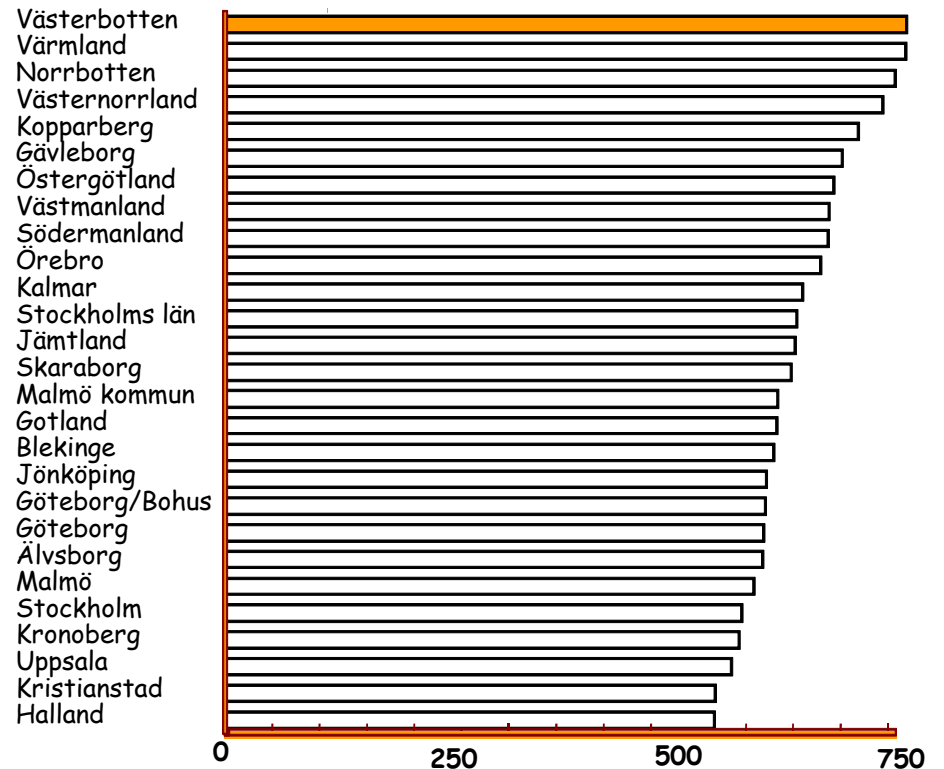


Bilden från 1978, SvTs arkiv



- 1979 kom en studie: "Hälsoproblem i ett landsting"
- Ökande intresset i Sverige
- Nordkarelen och amerikanska program inspirerade
- Och Dagmarpengar från staten gav landstingen lite kosing

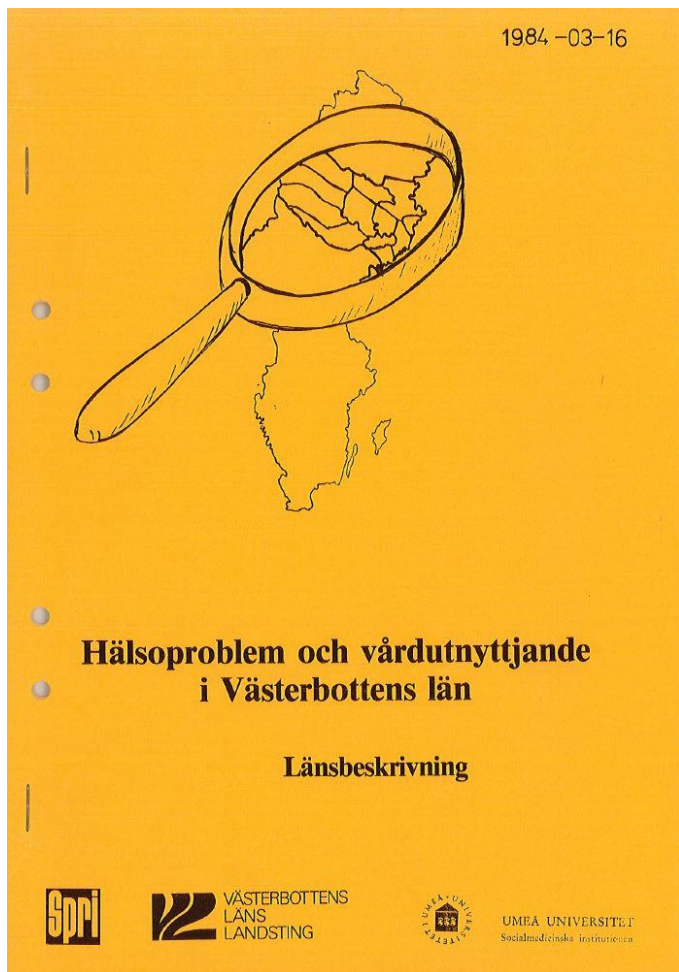
Antal MI dödsfall/år/100.000 invånare 1969-78



Hälso- och sjukvårdslagen 1982

- §2. Målet för hälso- och sjukvården är en god hälsa och en vård på lika villkor för hela befolkningen.
- §2c. Hälso- och sjukvården skall arbeta för att förebygga ohälsa. Den som vänder sig till hälso- och sjukvården skall när det är lämpligt ges upplysningar om metoder för att förebygga sjukdom eller skada.

Västerbotten samlade landets experter och regionala politiker 20-21 mars 1984 (1)



”Vi föreslår att landstinget utarbetar ett konkret program för att förebygga hjärt-kärlsjukdomar i Västerbotten”

”Programmet bör inriktas på de idag kända riskfaktorerna rökning, hög kolesterolhalt och högt blodtryck”

”Förändringar av kost- och rökvanor hos hela befolkningen bör vara det effektivaste sättet”

Västerbotten samlade landets experter och regionala politiker 20-21 mars 1984 (2)

Vad kan vi göra åt några av hälsoproblemen i Västerbotten?

Rapport från arbetsseminarium i Hällnäs den 20-21 mars 1984

- Diabetes
- Hjärt-kärlsjukdomar
- Olyckor
- Själv mord

"Hälsoproblem i ett landsting — ett planeringsunderlag

Projekt 3076



UMEÅ UNIVERSITET
Socialmedicinska Institutionen

"Programmet måste, för att få effekt, engagera så stora delar av samhället som möjligt"

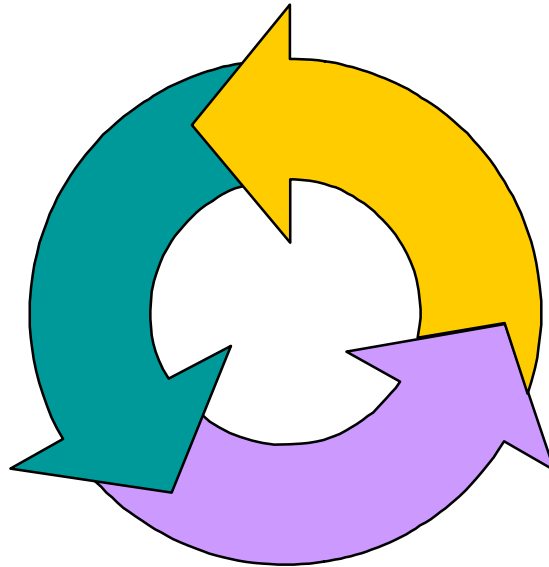
"Såväl sjukvård som skola, restauranger, producenter och detaljister inom livsmedelsområdet, frivilligorganisationer, studieförbund ect. bör engageras"

"Den beteendevetenskapliga forskningen är eftersatt.

Vi vet mycket om de medicinska konsekvenserna av rök- och kostvanor, men inte så mycket om hur man får människor att sluta röka eller ändra på sina kostvanor"

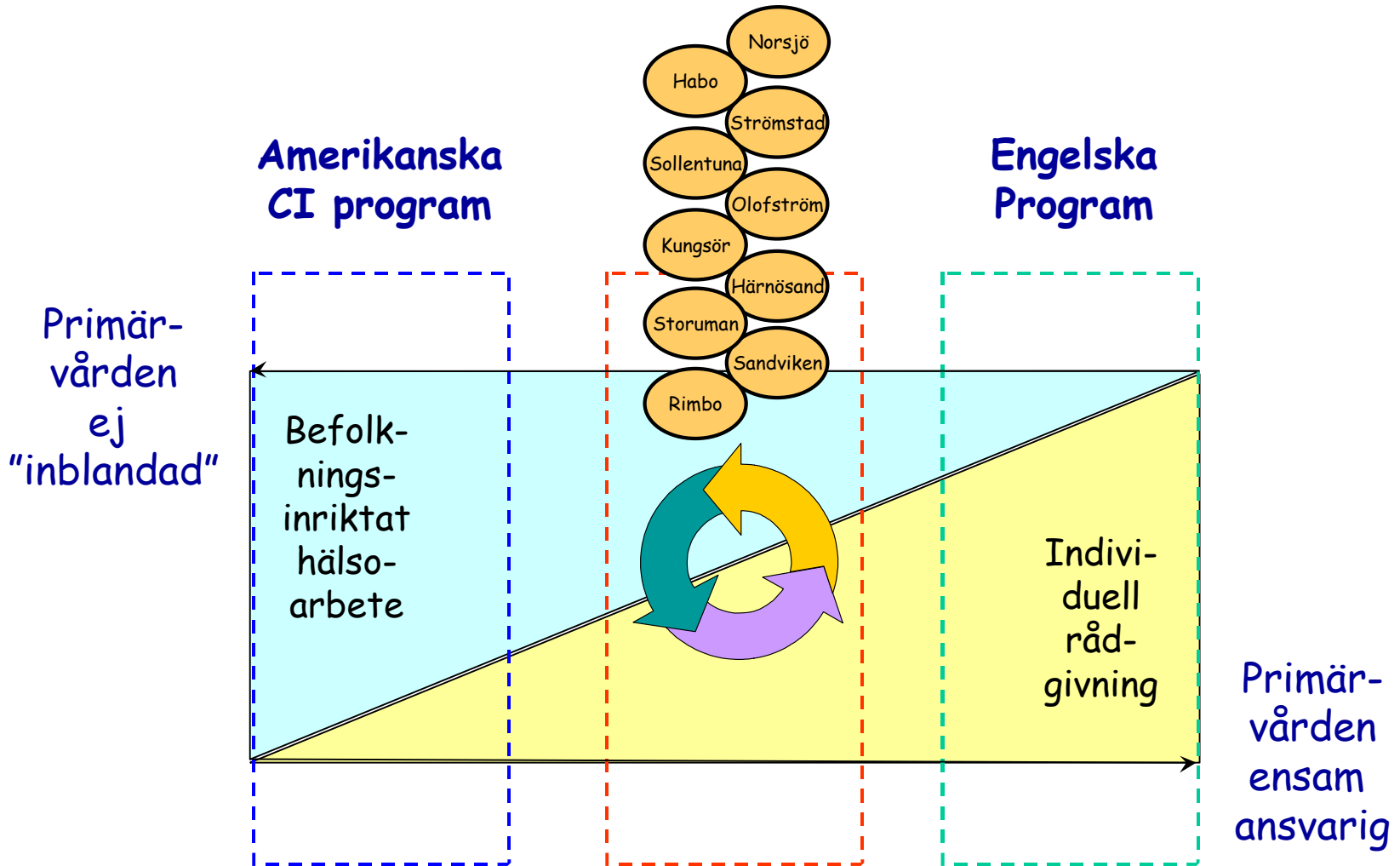
Befolkningsinriktat hälsoarbete

En rad
svenska
småskaliga
program
startade

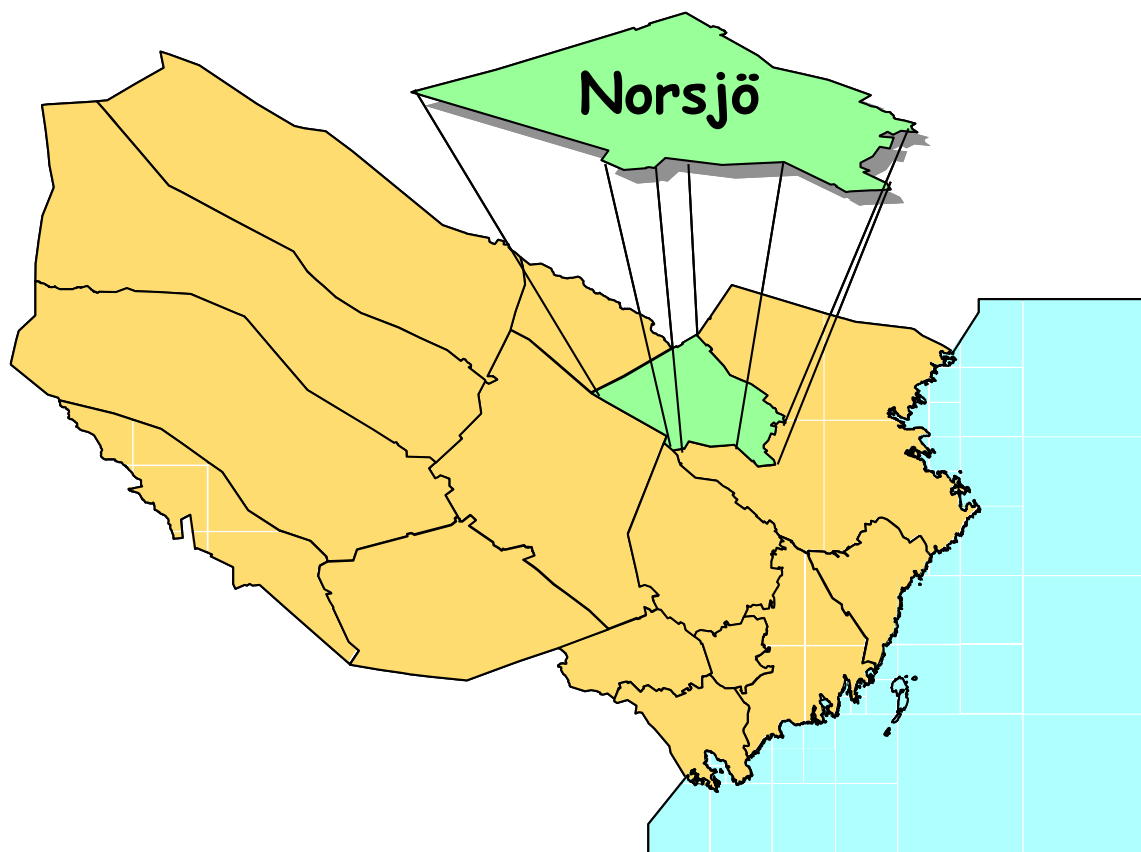


Individinriktade preventionsinsatser

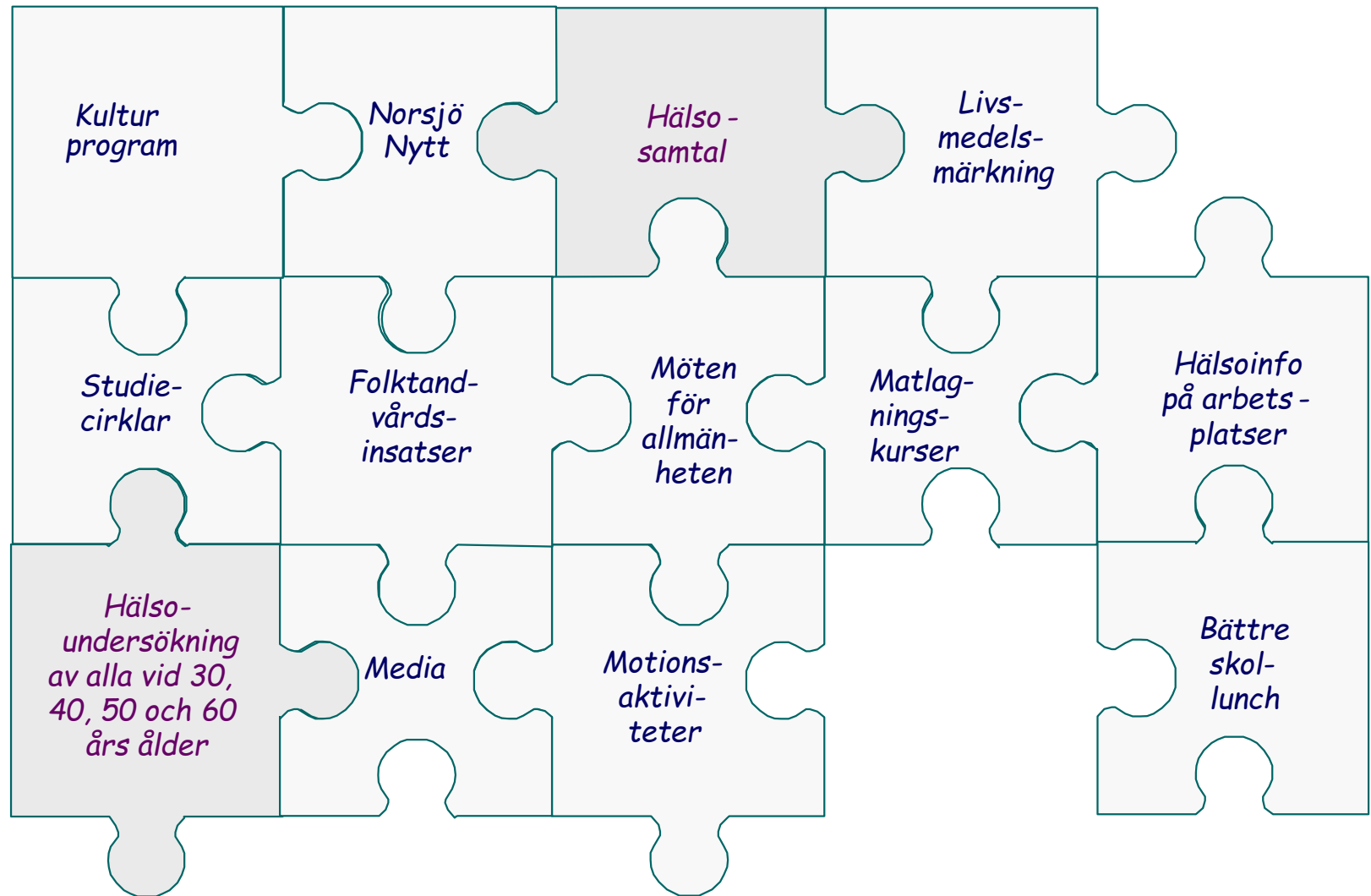
En svensk modell...

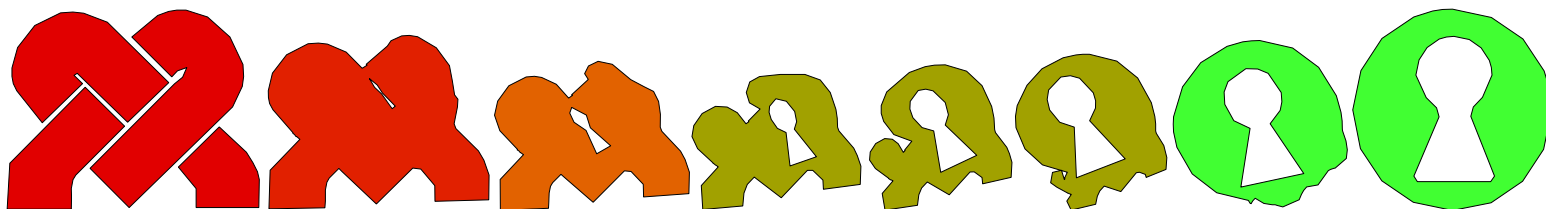


En modell utvecklades i Norsjö kommun 1985...



INTERVENTIONEN...





LIVSMEDELSVERKET

Sök Kontakta oss Webbarta Lättläst Teckenspråk Anpassa In English

[Startsida](#) > [Mat och näring](#) > Nyckelhålet

Nyckelhålet

 Lyssna

Livsmedelsverkets symbol nyckelhålet är till för att hjälpa dig som konsument att hitta de hälsosammare alternativen, både när du handlar mat och äter på restaurang.

Livsmedel med nyckelhål ska uppfylla ett eller flera av följande villkor:

- mindre eller nyttigare fett
- mindre socker
- mindre salt
- mer kostfiber och fullkorn

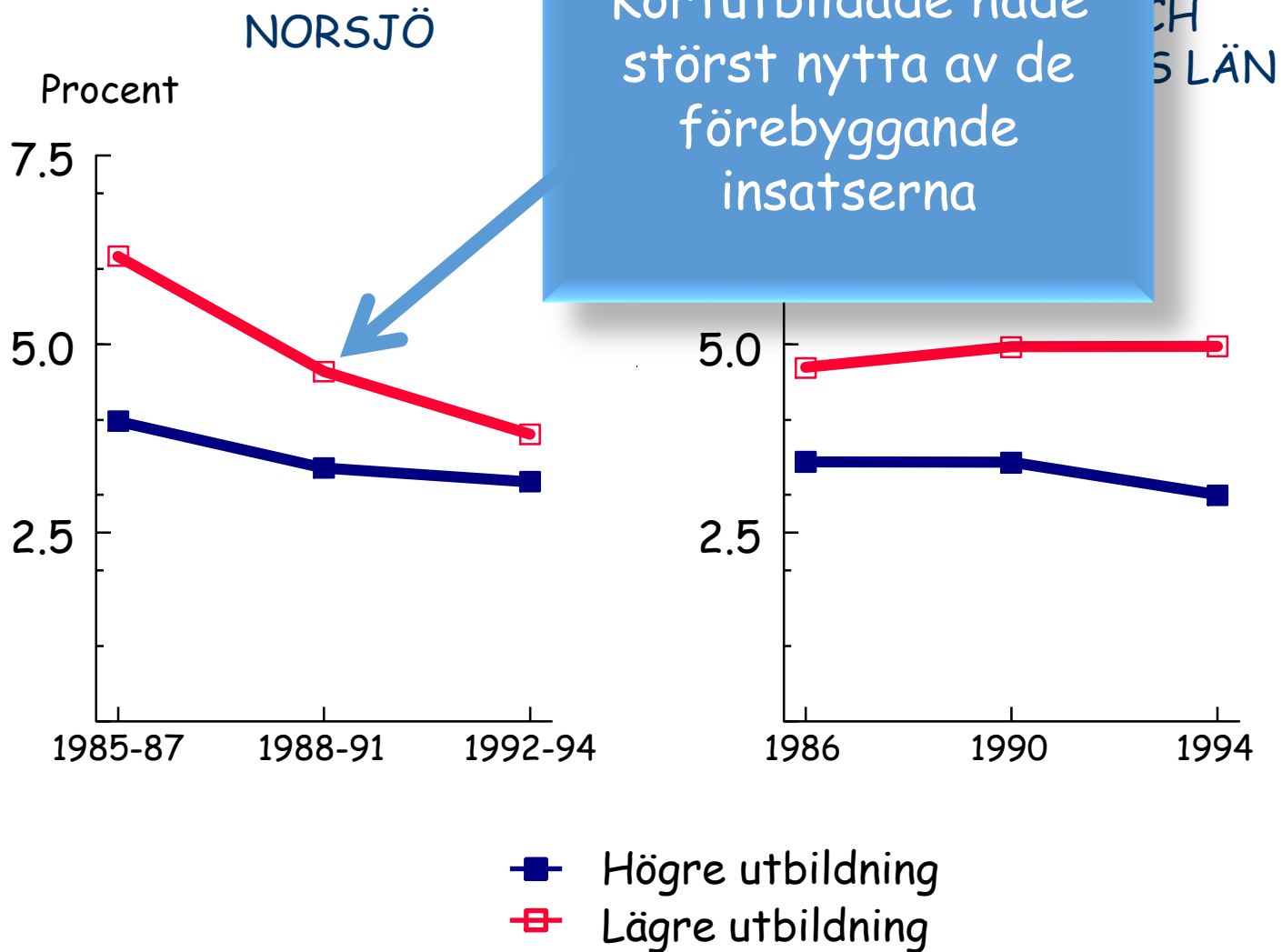
jämfört med andra livsmedel av samma typ.

Genom att välja nyckelhålsmärkt mat kan du alltså enkelt förbättra dina matvanor, vilket i sin tur kan bidra till att du mår bättre, både nu och i framtiden.

I juni 2009 blev nyckelhålet nordiskt, i och med att Norge och Danmark anslöt sig till märkningen. Läs mer om nyckelhålet i Danmark och Norge på länkarna till höger.



Risk att dö i hjärtinfarkt....



Inbjudan vid 40, 50 och 60: Hälsoundersökning och Hälsosamtal

Provtagning

- Glukosbelastning
- Blodtryck
- Lipider
- BMI, midjemått
- "Sparprover" till Medicinska Biobanken

Enkätfrågor

- Hälsa & livskvalitet
- Familj, utbildning, socialt nätverk
- Arbete, stress
- Tobaksvanor
- Alkoholvanor
- Matvanor
- Fysisk aktivitet

Hälsosamtal (motiverande samtal)



— VÄSTERBOTTENS PROJEKTET —

FETTBUOSKAPET

till Västerbottningen

- ÄT MINDRE FETT!
- ÄT RÄTT SORTS FETT!



- GÖR AV MED
DET FETT
DU ÄTER



GH/GN

1987

Principiell överenskommelse med LRF-Västerbotten 1990

**"BÄTTRE SKÄRA BORT
FETTET
PÅ TALLRIKEN
ÄN PÅ KIRURGEN"**



**VÄSTERBOTTENS
HÄLSOPROGRAM**



**LANTBRUKARNAS
RIKSFÖRBUND**



Fortbildning

Fortbildning

Alla Läkare,
Sköterskor,
Sjukgymnaster

Arbetsterapeuter

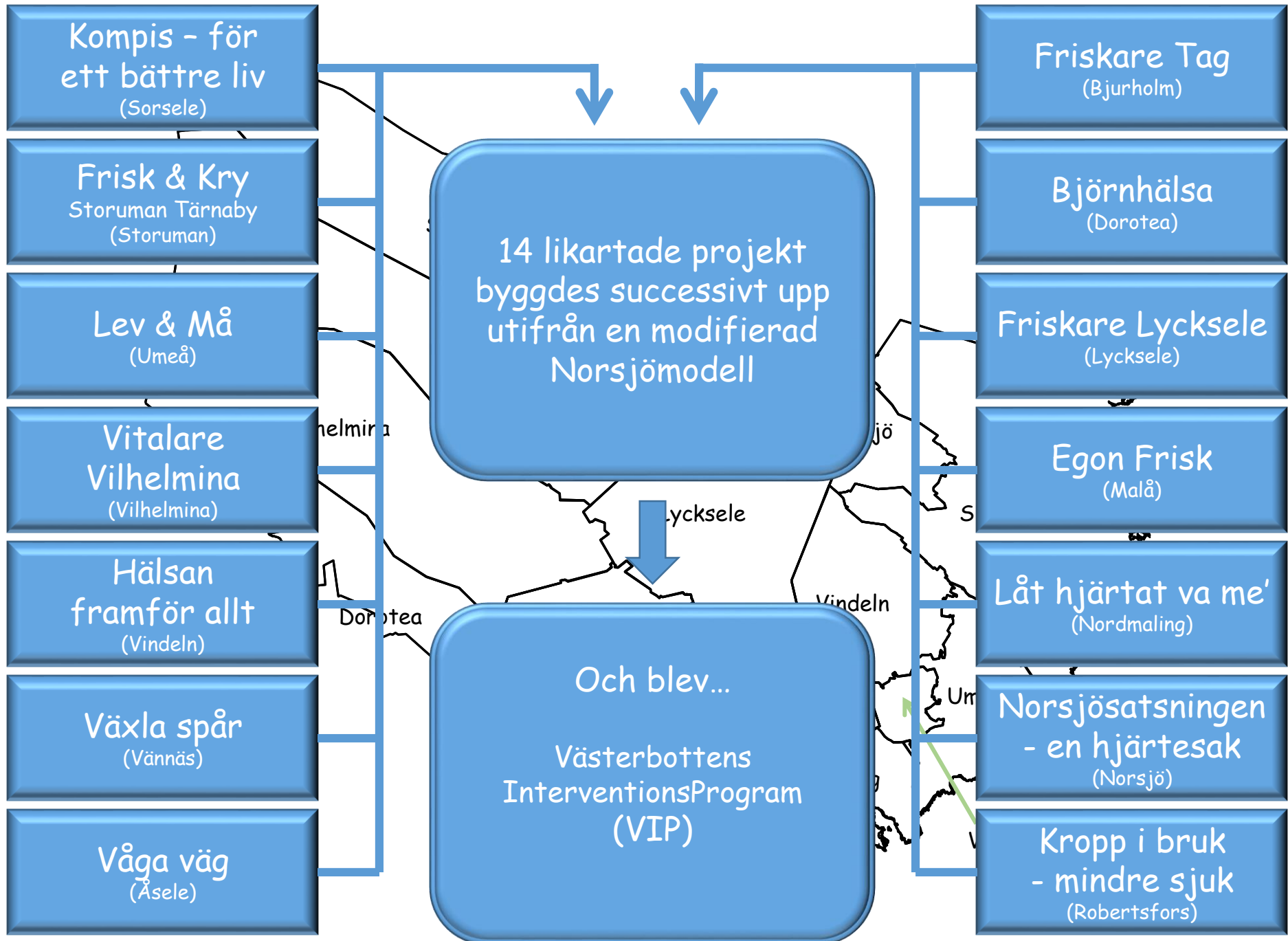
vid samtliga
vårdcentraler VHU-
utbildades initialt.

Totalt genomfördes
28 internat



Fortbildning

Fortbildning

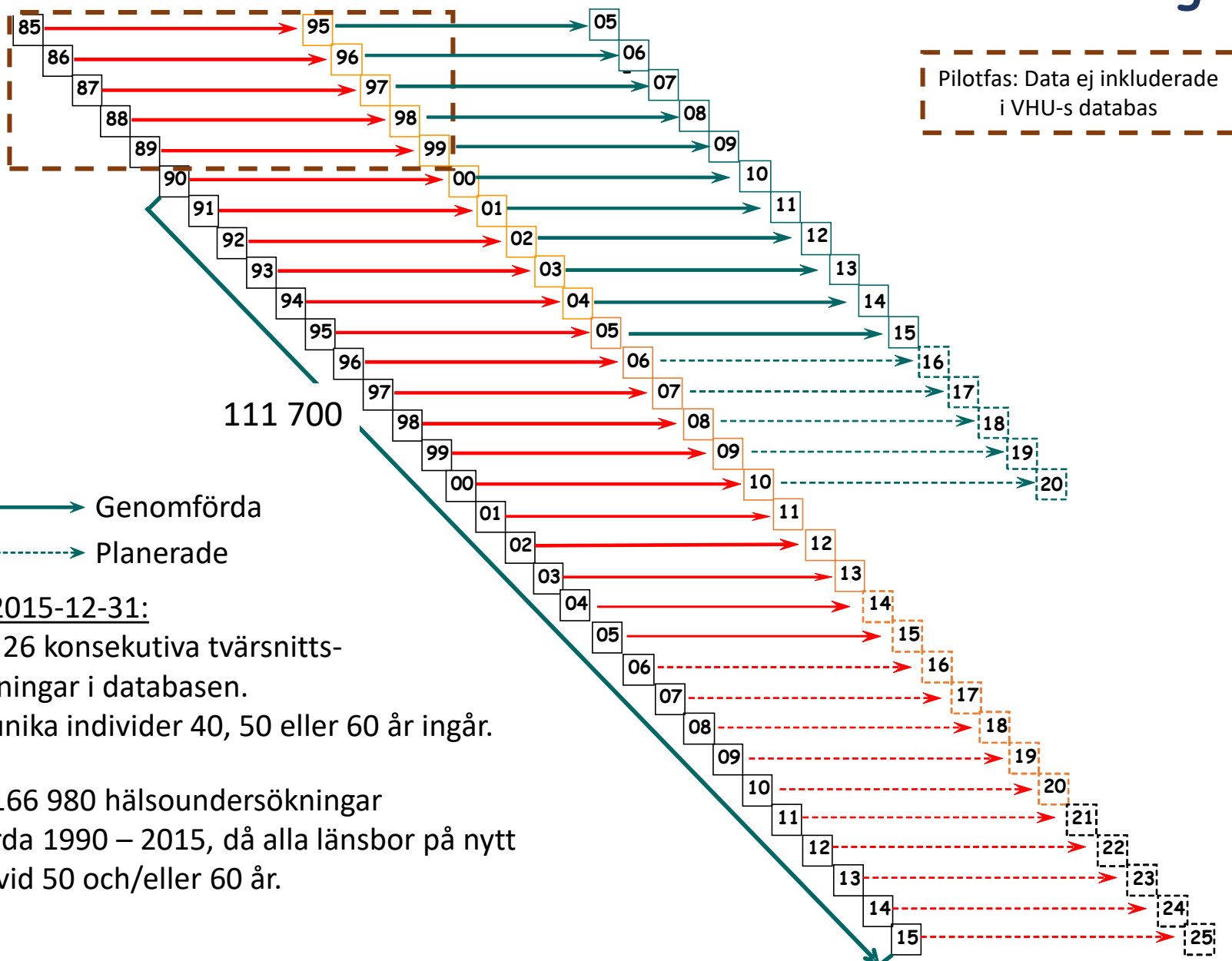


20-år
Follow up
10-år
Follow up

10 300

44 900

Västerbottens Hälsundersökningar



111 700

Fram till 2015-12-31:

Data från 26 konsekutiva tvärsnittsundersökningar i databasen.

111 780 unika individer 40, 50 eller 60 år ingår.

Totalt är 166 980 hälsundersökningar genomförda 1990 – 2015, då alla länsbor på nytt inbjudits vid 50 och/eller 60 år.

Forskning och utvärdering viktig möjlighet:

166 980 undersökningar (2015-12-31)

111 780 deltagare, varav

- 44 900 deltagit x 2 (10 års mellanrum)

- 10 300 deltagit x 3 (2 x 10 års mellanrum)

”Analyser på längden och tvären...”

